

ACHTHONDERD PLAATJES VAN ZAKLAMPEN

Wie wil toegeven aan de menselijke oerdrift tot verzamelen, maakt met de handzame zaklantaarn een verstandige en originele keuze. Verzamelaar Carel Weide stelde *En er was licht!* samen, het eerste historische overzicht van zaklampen in Europa. Zijn catalogus begint met de uitvinding van de batterij (1800) en de gloeilamp (1879). Uiteindelijk zouden die leiden tot de eerste (zware) draagbare elektrische lamp (1880), de curieuze wandelstok met elektrisch licht (1891) en de eerste bruikbare zaklantaarn, de Amerikaanse staaflamp Ever Ready (1899). Die laatste verscheen in 1901 als de Altijd Gereed op de Nederlandse markt. De volgende zeventig jaar heeft de zaklamp maar een paar wezenlijke technische vernieuwingen ondergaan. Zo werd kooldraad vervangen door metaaldraad.

Het overzicht bestaande uit achthonderd plaatjes van negentig verschillende Europese merken toont hoe oneindig vormgevers hebben gevarieerd met het zo eenvoudige instrument. Naast de staaflamp en het platte model staat het boek vol met poederdoos-, aansteker- en flaconvormige zaklantaarns, van alle denkbare materialen. Het Duitse merk Daimon bijvoorbeeld verraste de jeugd in 1954 met een niet van echt te onderscheiden pistoolvormige zaklamp.

Dat de Nederlandse productie van zaklantaarns tot het verleden behoort, blijkt uit de hoofdstukjes over merken als Waldorp, Philips, Catter, Nemazon en Witte Kat. Alleen Catter leeft voort als importeur van geavanceerde (led-)zaklantaarns op zonne-energie of dynamo.(FV)

CAREL WEIDE: EN ER WAS LICHT! DE GESCHIEDENIS VAN DE ELEKTRISCHE ZAKLANTAARN 1800-1970 • KUNSTMAG • 224 BLZ. • € 27,50 • ISBN 978 90 75979 02 2

